

Gierstraat 3

Gaper bij Van der Pigge

Net als gevelstenen en uithangborden deed de gaper bij drogisterijen en apothekers dienst om klanten te trekken. Vroeger stond een gaper vaak op een luifel boven de deur. Vanaf de 17de eeuw verdwenen de meeste luifels en werd de gaper aan de gevel bevestigd.

De mond van de gaper staat altijd open om een medicijn in te nemen. De rare grimas die de kop vaak uitstraalt komt omdat medicijnen meestal vies smaken. Vaak heeft een gaper een exotisch uiterlijk. Dat is niet voor niets, want daarmee werd de herkomst van de ingrediënten aangegeven. Deze kwamen dikwijls uit verre landen. Niet verwonderlijk is dan ook dat het beeld van de gaper ontstond in de tijd van de Verenigde Oost-Indische Compagnie, toen de Nederlandse handel met gebieden in Azië floreerde. Specerijen

werden gedroogd en verkocht door een drogist of een apotheker.

De gaper boven de deur in de Gierstraat is een kopie. Het origineel staat in het Zuiderzee Museum in Enkhuizen. Doordat de gaper van hout is moet het regelmatig worden geschilderd. Dat is in 2019 nog gedaan, een project uitgevoerd door leerlingen van het Horizon College uit Heerhugowaard.

Dit keer kreeg de gaper op verzoek van de directeur van Van der Pigge weer de oorspronkelijke kleur; een gaper die bleek ziet van de misselijkheid en dus een dokter nodig heeft om een pilletje op zijn tong te leggen. Mij dunkt dat dat wel is gelukt.

De drogisterij zit al heel lang op deze plek. Tot 1932 stonden er andere winkelpanden omheen. Deze zijn allemaal verdwenen voor het grote gebouw van Vroom en Dreesman. Van der Pigge ging niet weg en V&D bouwde zijn nieuwe winkelpand om de oude drogisterij heen. De vreemde combinatie die toen is ontstaan werd ooit in een Duitse krant "*Oud Holland onder New York*" genoemd.

Kijk, behalve naar de prachtige gaper, beslist ook eens in de drogisterij uit 1849. Niet overslaan want je zult versteld staan en je honderd jaar in de tijd terug wanen. Binnen ruik je een mengeling

van specerijen: van kerrievoeder tot Italiaanse kruiden, ze zitten allemaal in ouderwetse glazen potten en laatjes. Op houten planken staan, achter glas, potjes met pillen en zalfjes. Boven op de kasten staan bovendien nog een paar gapers. Waar maak je zo'n interieur, met ook slangen en krokodillen, nog mee?

Bron: - Haerlem Jaarboek 2012 en 2019